

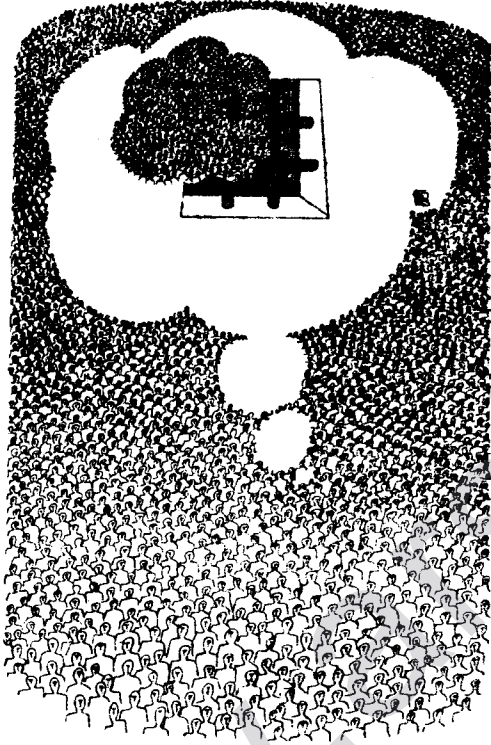
CEZA EVI BÜL- TENİ

2

FIRTINALAR İÇİNDE GENÇ ÖMRÜMÜZ
ÖLÜMDE, İŞKENCEDE BURKULUYOR HAYAT..

ZINDANLAR DEVRİMİN KARARGÂHLARIDIR! DİRENEN YOLDAŞLARI DESTEKLE!

MİLİTARİST BÜROKRATİK DİKTA
SALDIRILARINI SÜRDÜRÜYOR!!

Militarist Bürokratik dikta dün radyo,televizyon ve basında dizi dizi ifşaat,cinayet faileri,operasyon ve silah depoları manzardarı ve bunlara ilişkin rakamlarla halkı ne büyük bir beladan kurtardıklarına inandırmaya çalışıyorlardı.Eğer kendilerine itaat edilmez ise yine "kan gövdeyi götürecekt" tehdidinde bulunuyorlardı.Herkesin olup bitene razı olmasını,tevekkül içinde kendilerini alkışlamasını ,ses çıkarmamasını sağlamaya çalışıyorlardı.Böylece de kendilerini "can ve mal güvenliği sağlayan,"koruyucu,kurtarıcı" olarak sunuyorlardı.

Oysa meclisler feshedilmiş,siyasi partiler,sendikalar kapatılmış,bilim,düşünce,söz söyleme hakkı ortadan kaldırılmış,grev,toplu sözleşme,örgütlenme özgürlüğü gibi demokratik haklar gasbedilmiş,kapitalist köleliğe karşı gelişen toplumsal muhalefet örgütsüz,silahsız,savunmasız bırakılmış,diline,koluna zincir vurulmuş,susturulmuştu.Siyasal zorbalıkla ideolojik hegemonya altına alınan halk yığınları evlerine kapatılarak,devlet bir baştan bir başa yarı açık bir ceza evine çevrilmişti.

O günlerin tozu dumanı içinde askeri cuntanın niçin iş başına geldiğini,getirildiğini,gerçek nedenleri ile halkın kavraması zordu.Halk kitleleri "anarşi","terör","bölücülük" yaygarası adı altında ,yalan yanlış propaganda ile ters-yüz edilen gerçekleri anlamak için hiç bir araç-gereç ve olanağa sahip değildi.Basın ve köle kalemler geleneksel köleliklerini sürdürüyorlar,radyo ve televizyon ise generallerin borazanı olarak görevini yapıyordu.

Kimin "canı ve malı" tehlikede idi? Askeri cunta kimlerin "can ve mal" güvenliğini sağladı.

Kimlerin can ve malını,kimler adına gasbetti.

Tehlikede olan ne halkın canı,ne de malıydı. Bu düzende can değerinin mal varlığı ile ölçüldüğünü herkes en iyi şekilde bilmektedir.Evet , tehlikede olan Koçların,Sabancıların,Eczacıbaşının ve benzerlerinin canları ve mallarıydı.Korunması ve kurtarılması gereken de ,bunların,milyonların sefaleti üstüne kurmuş oldukları düzenleri idi.

Düzeni korumak için yapılacak ilk iş,sefaletin ve yoksulluğun farkına vararak kapitalist sisteme karşı güvensizlik içine düşmüş olanları tehdit ve propağandayla baskı altında tutmak,sisteme karşı açıktan cephe olarak mücadele eden devrimcileri ise imha etmek,zindanlara toplamaktı.Bunu da başarılı bir biçimde gerçekleştirdiler.

Giderek halkın ekmeğine el uzattılar.Kanlı elle-

ri ile her seferinde daha büyük dilimler kopardılar.Sömürü düzenini korumak ve devam ettirmek için,milyonlarca emekçinin önce kemerini,sonrada sesini çıkarmaması için boğazını sık-tılar.Patronların aç gözlülüğü ve aşırı kâr etme hır-sından işlemez hale gelen fabrikaların yeniden çalıştırılması için binbir düzenbazlıkla,halkın e-linde avucunda ne varsa hepsini toplayıp,onlara kredi olarak verdiler.Ekmekten,tuza,çaydan şekere gazdan beze kadar hemen her şeye zam üstüne zam yaptılar.İşçileri kitle halinde işten atıp aç-lığa mahkum ettiler.Ya da karın tokluğuna çalış-maya mecbur ettiler.Çalışacak bir iş bulma umudu ile büyük şehirlere göç eden onbinlerce yoksul köylüyü buralardan kovdular.Binbir zorlukla ya-pıp başlarını soktukları gecekonduvarını sudan bahanelerle başlarına yıktılar.Küçük üreticiyi,es-nafı ,zeneatkârı büyük tekellere feda ettiler.İç piyasada alım gücünü sonuna kadar kısarak if-laslarını sağladılar.Bunları da diğerleri gibi aç-lık,sefalet ve işsizlik içinde kıvranan 8 milyon-luk işsizlik ordusuna kattılar.Katmaya devam ediyorlar.

Öte yandan atalarından devraldıkları sömürge Kürdistan mirasını ellerinde tutmak için binlerce ilerici,demokrat,sosyalist unsuru esir kamplarına doldurdular."Operasyon"larda öldüremediklerini işkence tezgâhlarında öldürdüler.İşkence tezgâh-larından yarı canlı olarak kurtulanları ise esir kamp-larında uyguladıkları işkence yöntemleri ile yok etme eylemi içindedirler.

Gerçek mermi ve bombalarla tatbikatlar yap-tılar.Kürt halkına "eğer bizim sömürgeci ,kö-lelerimiz olarak kalmayı kabul etmez,özgürlük için başkaldıracak olursanız,sizi,gördüğünüz uçak-larımızla,tanklarımız,toplarımız,bomba ve helikop-terlerimiz ile böyle topekun olarak imha ederiz. diye gösteri yaparak,gözdağı verdiler.Jandarma komando ve helikopterleri ile köylere baskınlar yapıp,köylülere zulmettiler.Silah arama bahanesi ile köyleri boşaltıp ,erkeklere canavarca işkence yaptılar,kadınlara tecavüz ettiler.T.C.nin 60 yıl-dan beri Kürt halkına uyguladığı zulum,baskı ve sömürüye yenilerini katarak devam ettirdiler.

Kıscası milyonlarca emekçinin,esnafın,yoksulun sömürge boyunduruğu altında köleleştirilen Kürt ulusunun canına,ekmeğine kastettiler.Kaba bir as-ker-polis terörü ile ,çekilmez olan hayatı bir kat daha çekilmez hale getirdiler.

Askeri diktatörlük bugün ,zindanlara,esir kamp-larına tıktığı onbinlerce emekçiyi ve devrimci-yi mevcut düzeni,yani kapitalist düzeni değiştirmek "suç"unu işledikleri gerekçesi ile yargıla-maktadır.Bununla kimin canını ve malını koru-duklarını,kimin canını ve malını kayırdıklarını a-çıkça belirtmektedirler.Tüm bu uygulamaları ile kendi şapkalarını kendileri çıkarıp kellerinin görünmesinisağlamışlardır.artık hiçbir şey on-ri " koruyucu,kurtarıcı" olarak göstermeye yetmiyor ve yetmeyecektir de.

CEZAEVİ VE MAHKEMELERİN DURUMU

Bu gün Türkiye'nin bütün bölgelerindeki ceza evleri ve sonradan ceza ve tutukevine dönüştürülen okul,kışla,hayvan ahır,revir,ambar ve benzeri yerler kapasitelerinin 3-4misli insanla tıklım tıklım doldurulmuştur.Yüzbini aşkın insanın doldurulduğu bu yerlerin hiç biri insani yaşam ve sağlık koşullarına sahip değildir.Bit,pire,fare v.b. haşereler ile iç içe yaşanmaktadır.Tüberküloz,bağırsak enfeksiyonu,uyuz v.b., bulaşıcı hastalıklar alabildiğine yaygındır.Hastalar doktora çıkarılmadığı gibi en basit tıbbi müdahale bile yapılmamakta,ilaç alınmasına bile mücadele edilmemektedir.Yönetimin bu davranışlarının amacı ise açıktır:İşkenceler sonucu ölmeyenlerin,bu şartlarda ölümlerinin sağlanması.Tutuklu ve hükümlüler buralarda kıyasıya bir yaşam kavgası vermektedirler.Ölmek ve teslim olmamak için direnmektedirler.

Bugün Ankara,İstanbul,İzmir,Adana,Diyarbakir Erzurum,Erzincan,Gölcük,Konya,Elazığ gibi merkezlerde kurulan sıkıyönetim askeri mahkemelerinde 90'dan fazla toplu siyasi dava açılmıştır.Sıkıyönetim komutanlarının emir ve direktifleri ile çalışan ve ona göre karar veren bu hukuk ve adalet dışı politik kukla mahkemeler bugüne kadar binlerce insana,kendilerine hiç bir savunma hakkı tanınmaksızın işkence sonucu alınan ifadelerle dayanılarak idama kadar varan cezalar vermektedir.12 eylül'den bu yana idam istemi ile yargılananların sayısı 1500'ü aştı.43 kişi hakkında idam kararı verildi.21 kişinin idam edilmesine ilişkin karar MGK ve Danışma Meclisince onaylandı.17 kişi asılarak katledildi.Ve daha yüzlerce kişi ölüm hücrelerinde cellatların birgün sabaha karşı boyunlarına geçireceği yağlı ipi beklemektedirler.

Bütün bunlar,dünya kapitalist sisteminin içine düşmüş olduğu ekonomik ve siyasal bunalımın çözümü için öngörülen çarelerin Türkiye'deki özgün uygulamalarıdır.Devamlı olarak bunalım ve çözümsüzlük üreten bu sistem var olduğu müddetçe de zulüm,sefalet,savaş,işkence v.b. barbarlıklar devam edecektir.Fakat ne askeri cuntanın,ne de benzerlerinin paslı silahları ve ne de bujuva demokrasilerinin ayak oyunları çürümüş kapitalist düzenin kaçınılmaz yıkımını engellemeye yetmeyecektir.

Biz bu bültenimizde Mamak,Metris ve Diyarbakir sıkıyönetim caza evlerindeki genel uygulamaları tutukluların taleplerini,direnışlerini ve bunlara uygulanan insanlık dışı işkence yöntemlerini topladığımız bilgi ve belgelerin ışığı altında anlatmaya çalışacağız.

Askeri cuntanın radyo,TV ve basında yapmış olduğu açıklamaların tam aksine ;

-İşkence sorgulama aracı haline getirilmiştir. Yakalanan ve soruşturma merkezlerine alınan kişilere işkence yapılması bir kuraldır.İşkence yapılmadan,fiziksel ve psikolojik baskıya tabi tutulmadan sorgulaması yapılmış bir kişiye henüz aslanılmamıştır.

-İşkencenin biçimi ve dozajı,bölgelere ve kişilerin etnik yapılarına,dini inançlarına,politik ve ideolojik durumlarına göre farklıdır.

-Yargılamalarda yine bölgelere ve kişilerin etnik yapılarına göre farklılıklar arz etmektedir. Aynı suçtan yargılanan kişilerin değişik bölgelerde aldıkları ceza miktarları büyük farklılıklar arz etmektedir.

-Yargı bağımsız değildir.Sıkıyönetim komutanlıklarında yargıçlar ve savcılarla brifingler düzenlenerek nasıl davranmaları gerektiği empoze edilmektedir.

-Özellikle Kürdistanda sıkıyönetim savcı ve hakimleri arasında RÜŞVET alabildiğince yaygındır.

-Cezaevlerinde sanıklara her türlü işkence yapılmaktadır.Bu işkenceler sadece devrimci kesime uygulanmaktadır.Diyarbakir'de bu uygulama "imha" amacı taşımaktadır ve diğer bölgelere göre daha şiddetlidir.

-Ceza evlerinde sanıklar,tutuklu,hükümlü ve hatta savaş esiri statüsünün ötesinde bir uygulama ile karşı karşıyadırlar.Açtırlar,susuzdurular,hastadırlar,hergün ölmektedirler.

-Cezaevlerindeki sanıklara insanca yaşama hakkı tanınmadığı gibi,savunmalarını hazırlayabilmeleri için hiç bir imkan tanınmamaktadır.Bu uygulama Diyarbakir'de daha bilinçli bir biçimde engellenmektedir.

-Tüm bu anlatılanlar,yargıçlar ve savcılar tarafından bilinmektedir.Zaten savcılarının çoğu,aynı zamanda işkencelerde bizzat bulunmaktadır.

GENERALLERİN

ÖNEMLİ

TOPLAMA KAMPLARINDAN BİRİ:

MAMAK CEZAEVİ

Türkiye'de,askeri cuntaların her iş başına gelişinde toplama kampı olarak kullandıkları,orada uyguladıkları zulüm ve işkence,den dolayı insanları sadece ismiyle tehdit ettikleri Ankara Mamak özel Askeri cezaevi bu konuda "kıdemli"cezaevlerinden biridir. Ankara Mamak garnizonunun içindeki bu cezaevi 12 Eylül'den sonra toplanan yüzde doksani siyasi olan DÖRT BİNE yakın tutukluyla doldurulmuştur.

Kırk kişilik kapasitesi olan koşullarda doksan kişinin kaldığı bu cezaevinde bir yatakta iki kişi bazen üç kişi yatmaktadır. tecrit bölümündeki 80 santim eni,90 santim boyu olan 73 hücrenin her birine dörder kişi konulmuştur.. Son derece havasız ve hiç bir hareket olanağı olmayan bu hücrelerdeki tutuklular, durumlarına göre kolları ve ayaklarından demire vurulmaktadırlar.

Mamak cezaevindeki tutukluların günlük yaşam ve davranış kurallarıyla ilgili hiç bir inisiyatifleri, seçenekleri yoktur. bütün yaşamları ve davranış kuralları iki kavram üzerine kurulmuştur: yasak ve zorunluluk..Bunları şu ana başlıklar altında sıralamak mümkündür:

-Tutuklular sabah saat altıda giyinik vaziyete iştimada hazır olmak zorundadırlar..

-Günde bir buçuk saat, yat-kalk-sürün, rahat hazırol, uygun adım yürüyüş, biçiminde eğitim adı altında işkence uygulanmaktadır..Buna katılmak zorunludur..Bedensel sakatlıklardan dolayı bu hareketleri yapamayanlar dayaklanmakta, hakaretlere maruz kalmaktadırlar..

-Er,erbaş dahil her kese"Komutanım" diye hitab etmek zorunludur. Bu kişilerle konuşurken el,kol, mimik hareketleri şiddetle cezalandırılır..

-Tutuklular,milli marş ve çok sayıda and ezberlemek ve söylemek mecburiyetindedirler.. bu konuda zaman zaman sınav yapılmakta, bilmeyen veya hata yapanlar cezalandırılmaktadır -Sabahları çorba olmak üzere,günde yalnızca iki kez yemek verilmektedir. Her yemekten önce

yemek duası yapılması zorunludur..

-Günde bir buçuk saat Atatürkçülük dersi verilmektedir.Bu derslere katılmak ve anlatılanları "kavramak" mecburidir.

Bütün bu uygulamaların yanında,tutuklular sudan bahanelerle hücelere atılmakta,meşdan dayalıdan geçirilmekte ve istenildiği zaman cezaevinden alınıp soruşturma merkezine götürülerek işkenceye tabi tutularak yeniden sorguya çekilmektedirler.Hemen hemen hepsi,soruşturma merkezlerinde işkence altında alınan düzmece ifadelerle dayanılarak suçlanan tutukluların savunmalarını hazırlamaları için kendilerine hiç bir olanak tanınmamaktadır.Tutukluların yakınlarıyla görüşmeleri ise zorluk içinde,hem tutuklulara hemde ziyaretçilere ızdırıp çektirilerek yapılmaktadır.

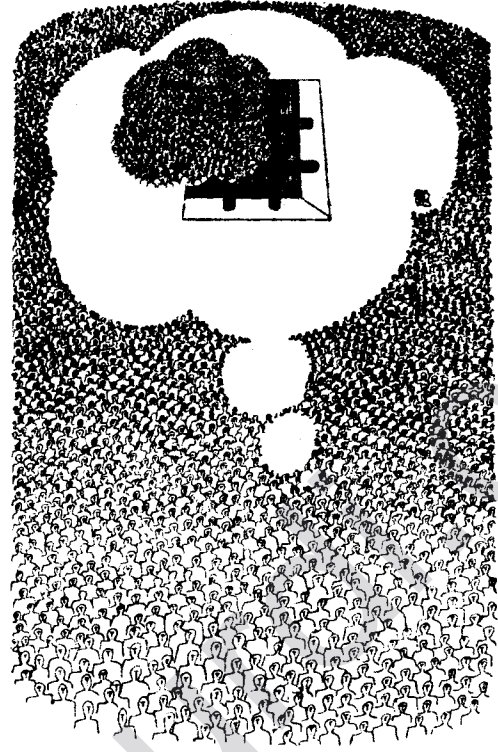
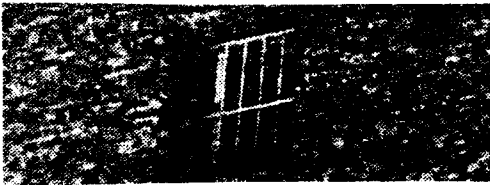
Tüm bu baskı,işkence ve insanlık dışı uygulamaları Türkiye ve dünya kamu oyuna duyurmak uygulamaların kaldırılmasını sağlamak amacıyla 133 devrimci tutuklu 4 Temmuz 1981 tarihinde açlık grevine başladılar.Bir grup tutuklu avukatıda çeşitli yerlere mamaktaki müvekkillerine uygulanan baskıların kaldırılmasını isteyen dilekçeler gönderdiler. 36 gün süren açlık grevi sonunda çok sayıda tutuklu komaya girdi. Koma halinde hastaneye kaldırılan tutuklular burada kendilerine verilen şekerli su ve serumu açlık grevini sürdürdüklerini belirterek red ettiler.

Yabancı basın ve radyo bültenlerinde de yer alan mamaktaki devrimci tutukluların bu eylemi cuntanın sözcüleri tarafından yalan ve iftirayla karartılmaya çalışıldı.BBC Ankara muhabiri Metin Münir bu konuda haber verdiği için göz altına alındı.Avvukatların dilekçeleri ise,"aynı idolojinin militanları"oldukları gerekçesiyle işleme konulmadı.

Mamak"taki devrimci tutukluların bu direnişi Türkiye ve dünya kamu oyunun dikkatini bir kez daha Türkiyedeki askeri cuntanın üzerine çekti.. Ancak tutukluların haklı istekleri kabul edilmediği gibi bu eylemlerinden dolayı bir kez daha baskıya maruz kaldılar..Açlık grevine katılan 29 tutuklu hakkında dava açıldı.

28 Ağustos 1981 günü Mustafa Yalçın'ın ceza-

evinde işkence sonucu öldürülmesinden sonra baskılar bir kat daha yoğunlaştı,görüşler kısıtlandı Bunun üzerine 22 Aralık 1981 günü yine aynı isteklerle ikinci kez açlık grevine gidildi.Fakat bu kez ,tutukluların üzerine eğitilmiş kurt köpekleri bırakılarak açlık grevi kırıldı.

ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜ'NÜN
MÜRACAATI
MAMAK CEZAEVİ KOMUTANI
ALBAY RACİ TEKİN'İN ŞOVU

Dünyadaki tüm siyasal tutukluların durumuyla ilgilenen Uluslararası Af Örgütü 12 Eylül 1980 tarihinden bu yana Türkiye'de göz altına alınarak işkenceyle öldürülen 62 kişilik bir listeyi 7 Eylül 1981 de Türkiyenin Londra büyük elçiliği ve diğer yetkililere göndermişti.Af Örgütü listedeki kişilerle ilgili gerekli araştırmanın yapılmasını ve sonucun kendilerine bildirilmesini istediler.Ancak, işkence yapıldığı halde ölmeyen,komadan çıkan Sadettin Güven ve benzeri bir kaç kişinin ismi yalnızlıkla bu listede yer almıştı . Bunu fırsat bilen cuntanın sözcüleri,Af Örgütünü yalancı çıkarmak ve dünya kamu oyunun gözünü boyamak için gürültülü bir kampanya başlatılar. Bu listede isimleri hiç bulunmayan tutukluların resimlerini yayınlama, televizyonda gösterme sahtekarlığına baş vurdular. Bununlada "her kesin sapa-sağlam ayakta olduğunu,kimseye işkence yapmadıklarını,öldürmediklerini vb" kanıtlamaya çalıştılar .Halbuki işkence altında öldürülen yüzlerce kişi vardı. Zaten kendileride 62 kişilik listeden bir kaç dışındakilerin akibetleri hakkında hiç bir açıklama getimemekle, ölmüş olduklarını kabul etiler.Ayrıca, tutuku aileleri ve avukatları tarafından belgelenen bazı olaylar hakkında dava açmak zorunda kaldılar. Ve işkence yapıldığını kabul ettiler.

Mamak ceza evi komutanı Albay Raci Tekin'de bu kampanyaya katıldı..Ajans ve bir takım basın muhabirlerini mamaka çağırarak onlara "Mamak Mustafa Kemal ordusunun yönettiği bir cezaevidir".. Burada

da katiyen insan haklarını rencide eden bir şey yapılmaz.

Burada hayat, talimatlara uygun olarak düzenmiştir.. burada bir kışla hayatı vardır..hiç kimseye ayrı muamele yapılmamaktadır...işkence yoktur..vb." gibi kalıplaşmış açıklamalar yapıyordu. Albay'ın düzenlediği şov'un ikinci sahnesinde ise gazetecilere gösterilmek ve konuşturulmak üzere zorla, tehditle hücrelerinden alınıp getirilmiş beş tane tutuklu vardı,tutuklulardan bazıları mamak cezaevindeki baskı ve işkencelerle ilgili sorularına cevap vermediler.Bu konuda konuşmayı reddettiler. Bu tavırlarıyla ; Mamakta işkence ve baskının her türlü vardır demek istiyorlardı. Ama siz biraz sonra gideceksiniz ve biz buradaki işkenceci cellatlarla başbaşa kalacağız,hiç bir hayat garantimiz yoktur demek istiyorlardı.

Fevzi coşkun ise orada bayılıp yere yıkılarak kendilerine yapılan uygulamaları anlatmaya çalıştı. Tutuklulardan biride arkadaşlarının değişik tavır ve jestlerle anlatmaya çalıştıklarını seslendirerek anlattı. Evet Mamak cezaevinde işkence ve baskının her türlü vardır.

İSTANBUL METRİS ÖZEL ASKERİ CEZAEVİ

Özel askeri cezaevi olarak kullanılmasından bu diğer cezaevlerinde uygulanan yöntemler bu cezaevinde de aynen uygulanmaktadır.Cezaevi yönetimi bu uygulamalarıyla ; tutukluları boyun eymeğe zor,baskı ve zulümle sindirmeye,"nedamet getirme"ye çabalamaktadır.Devrimci tutuklular bu uygulamalara boyun eğmiyerek kendilerine uygulanan "siyasi tutuklu"statüsünün tanınması için mücadele etmektedirler.

2500'ü aşkın siyasi tutuklunun bulunduğu Metris cezaevinde idare tutuklulara şu uygulamaları dayatmaktadır:

- Saçların asker traşkestirilmesi,
- Er dahil subaylara "komutanım" diye hitab edilmesi,
- Dayak,küfür,hücre cezası uygulamasıyla kantin ve havalandırma yasağı,
- Aynı davadan yargılanan tutukluların ayrı ayrı koğuşlara konulması,
- Polis ve savcılık ifadelerile,dava dosyası ve savunma belgelerinin tutuklulara verilmemesi,
- Kitap,gazete ve dergilerin cezaevine alınmaması,

-Tutukluların avukatlarıyla iki üç dakika görüşülmesi,ziyarete gelirken esas duruşa geçilmesi ve benzeri uygulamalar..

Bütün bu uygulamaların yanında, tutuklulara her gün sıra dayacağı çekilmekte,mahkemeye götürülüp getirilirken elleri arkadan birbirlerine kelepçelen-

mekte,cezaevine dönüşte çıplak soyundurularak aranmaktadırlar.Öte yandan yüzbaşı Ömer Kavlak'ın faşist erlerden oluşturduğu "işkence timi" nin toplu ve bireysel işkenceleri sonucu pek çok erkek ve kadın tutuklu sakat bırakılmıştır.Bunlardan Coşkun ... adındaki bir tutuklu gözünü kaybetmiş, Mualla Akkurt sağır edilmiş,başı duvara vurularak yarılan Mukaddes Çelik ise hastahanelik edilmiştir... Bütün bu uygulamaların başında yüzbaşı Ömer Kavlak,ile Fehmi Koçhisarlı ve binbaşı Hüseyin adlı işkenceciler bulunmaktadır.

Metris cezaevindeki yaşamı çekilmez hale getiren bu baskıcı ve onur kırıcı uygulamalara karşı, devrimci tutuklular açlık grevi, oturarak sayım verme, ziyarete çıkmama, duruşmalara gitmeme ve benzeri eylemlerle karşı koymaya çalıştılar. Bu nedenle devrimci tutuklular üç kez açlık grevine gittiler. Hemen hemen her açlık grevinde tutukluların ana istemleri şunlardır:

- Can ve namus güvenliğinin sağlanması,
- İşkenceci subay ve yöneticilerin cezaevinden uzaklaştırılması,
- ASkeri tutukluluk yerine kendilerine siyasi tutuklu statüsünün tanınması,
- Koğuş temsilciliğinin resmen kabul edilmesi,
- Kitap, gazete ve diğer yayın yasağının kaldırılması,

-Hücre cezasının kaldırılması ve tutukluların sorgulanmak üzere cezaevinden alınıp soruşturma merkezlerine götürülmesinin engellenmesi,

-Cezaevinde yaşam koşullarının düzeltilmesi.vb.

Bu uygulamaların sona erdirilerek isteklerinin yerine getirilmesi için en uzun ve dışardaki velilerle örnek bir dayanışma göstererek sürdürdükleri açlık grevinin gelişim ve sonuçlarını toplama belgesi ve haberlere dayanarak vermeye çalışacağız:

Metristeki siyasi tutuklular 17 Mayıs 1982 de topluca direnişe geçtiler. Direnişin amacı yukarıda sıraladığım z konuları kapsıyordu. Velilerde tutukluları desteklemek için sıkı yönetim komutanlığı, adli müşavirlik, Devlet başkanlığı genel sekreterliği ve benzeri yerlere tutukluların içinde buldukları durumu anlatan dilekçelerle topluca giderek baş vurdular..

Öte yandan hemen her gün cezaevinin önünde toplanarak çeşitli oturma eylemleriyle protestolarda bulundular. Bu arada pek çok veli tartaklandı, dövüldü otuz kadar velide göz altına alındı. Ama yılmadılar, sabırlı ve inatçı bir şekilde tutuklularla olan dayanışmalarını devam ettirdiler. 31 Mayıs 1982 günü 80'den fazla veli Ankaraya giderek Devlet Başkanlığı genel sekreterliğine dilekçe, kanlı elbiseler vb. belgeler sunarak, Metristeki baskı ve zulmün sona erdirilmesini istediler. Sekreterlik velileri savuşturmak için onlara söz verdi. "asker sözü.." Veliler geri döndü, durumda hiç bir değişiklik yoktu. Baskılar dahada boyutlandırılarak sürdürülüyordu. Açlık grevindeki çocukların bir kısmı komaya girerek hastahaneye kaldırılmıştı bu kez, 30-40 veli 7 Haziran 1982 günü tekrar Ankara'ya giderek, cezaevinde uygulanan baskıları ve kendilerinin maruz kaldığı saldırıları, 21 günden beri devam eden açlık grevi sonunda çocuklarının hastahaneye kaldırıldıklarını ve hayatlarından endişe ettiklerini vb. anlatımları içeren ikinci bir dilekçe ile Evren'e baş vurdular.

Bu dilekçenin kısa bir özeti şöyledir:

2500'e... Metris Özel Askeri Cezaevinde bulunan yakın siyasi tutuklu kendilerine yapılan baskı ve işkencelere son verilmesi istemiyle 21 günden beri ölüm oruç'undadırlar. Tutuklu yakınlarımızla görüşme olanağını sadece bir kez bulabildik. Cezaevi timinin "görüşmeye kasıtlı olarak çıkmıyor" lar" yolunu

daki savını çocuklarımıza sorduğumuzda, "can ve namus güvenliğimiz olmadığı için görüşmeye çıkmıyoruz" cevabını aldık... 1 Haziran 1982 günü ceza evi önünde çocuklarımızın durumu hakkında bilgi edinmek üzere toplandık. Endişeyle beklerken tutuklulardan komaya girenlerin ambulanslarla hastahaneye kaldırılmak üzere götürüldüklerini öğrenince büyük bir telaşa kapılan bizler; cezaevi yöneticilerinin durum hakkında bilgi vermelerini Bu arada birçok tutuklu hastahaneye ...Ölüm orucunda olan tutuklular.

tam sekiz gün süreyle dövülmüşler..."can ve namus güvenliğimizi korumak için yapabileceğimiz başka bir şey kalmadı" "ayak bileğim sakat", "mide kanaması geçirdim", "Kulak zarım patladı", "sağlığımız çok kötü" gibi durumlarını anlatan pusulalar aldık... Ertesi gün kapıda bekleyen biz veliler, yine ambulanslarla hastahaneye götürülen çocuklarımızı görünce, birçoklarımız sinir krizleri geçirdi. Analar yollara oturdu. Fakat duruma çirkin bir şekilde müdahale etiler. Veliler tartaklandı, coplandı, dipçiklendi, 30'a yakın ana, baba göz altına alındı...

Ölüm orucu 21'inci günü doldurdu. Tıbbi müdahalede bulunulmazsa ilerde çok vahim sonuçlar doğabilir denilmektedir.

Metris cezaevinde siyasi tutukluların dört haftadır sürdürdüğü açlık grevi ceza evi müdürlüğüne devlet başkanlığınca gönderilen bir emir üzerine, sona erdirildi. Tutuklulara daha iyi davranılacağı ve isteklerinin kabul edileceği vaad ediliyordu.

Devlet Başkanlığı Genel sekreter yardımcısı Tuğgeneral Okay Şakman imzası ile Metris Cezaevi Müdürlüğüne gönderilen yazı aynen şöyle

"Genel Sekreterliğimize Metris Cezaevinde Bulunanların yakınları tarafından gönderilen 31 Mayıs tarihli dilekçe ile, ekleri ilişikte takdim edilmiştir. Müracaat sahipleri bu dilekçelerinde: Metris cezaevinde bulunan yakınlarını 5 ayı aşkın bir süredir ziyaret etmelerinin engellendiğini, tutukluların Avukatlarıyla görüşmelerine izin verilmediğini açıklayarak, yukarıda da belirtildiği gibi:

Gayri Ahlaki arama uygulanması ve akşam sayımında dayak atılması nedeniyle tutukluların açlık grevine başladıkları ve bu uygulamanın kaldırılmasını istemektedirler.

Sayın Devlet Başkanımız söz konusu iddialar hakkında gereken tedbir ve tertiplerin ivedi olarak alınmasını, tutuklulara insancıl muamele edilmesinin sağlanmasını emir buyurmuşlardır."

Görüştüğümüz tutuklu yakınları, isteklerinin kabul edilmiş olması karşısında pek sevinmediklerini; "1981 Ekim ayında da tutukluların başlatıkları açlık greviden sonra, cezaevi idaresinin, isteklerinin kabul edildiğini yazılı olarak bildirdiğini, ancak, daha sonra sözlerinde durmadıklarını gördük, yaşadık." diyerek, yine aynı ^{durumla} ^{karşılaşmakta} korktuklarını, buna karşın dayanışmayı sonuna kadar sürdüreceklerini belirttiler.

Diğer cezaevlerinde buna benzer direniş örnekleri veren, ancak dışarıyla diyalog kurmaları engellenen devrimcilerin yakın ve velilerine Metris direniş ve dayanışmasının örnek olması dileğimizdir. Tüm veli ve tutuklu yakınlarını Metris örneği dayanışmaya, çağırıyoruz.

Bu gelişmeler sonucunda açlık grevi sona ermiş, ancak güvenilir kaynakların belirttiğine göre: Açlık grevi süresinde 18 tutuklu hastahaneye kaldırılarak tedavi altına alınmıştır. Bunlardan ikisini, Ahmet Erkan, Şener Yıldırım'ın akibetlerinin ne olduğu bilinmemektedir..

İki yüzlülere, inkar etmelerine rağmen, yapılmamasını emir etmiş görünmelerine rağmen baskı ve işkenceyi "hak" olarak görenlere inanamak mümkün mü?

ALEMDAĞ CEZAEVİ'NDE ÜÇ TUTUKLU KATLEDİLDİ

Aralık 1981 de Alemdağ cezaevine henüz getirilmiş olan bir tutuklu soruşturma merkezine götürülmek üzere istendi. Fakat tutuklular arkadaşlarını vermek istemediler. Ve bu nedenle direnişe geçtiler. Direniş İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığınca "İmha edilmesi gereken bir mukavavemet", olarak değerlendirildi. Çeşitli bombaların kullanıldığı ^{saldırı} sonucunda Bahadır Dumanlı, Şerif Yazar ve Hakan Mermeroğlu katledildi. Bir kişi komaya girdi ve pek çok tutukluda yaralandı.

Olayı ve gelişmelerini şimdi bir tutuklunun anlatımlarından aktaralım:

"8 Aralık 1981 de, birinci şubeden cezaevine henüz getirilmiş ve gördüğü işkence nedeniyle bitkin durumdaki bir tutukluyu "yüzleştirme" gerekçesiyle Ankara siyasi polisi istiyordu. Herkes, bitkin ^{durumdaki} arkadaşların yeniden ^{sorguya} ^{değil} ^{vi} edilmek üzere hastahaneye götürülmesini belirtti ve arkadaşı teslim etmediler. Cezaevi timi ağır tehditler savurarak tutukluların kararlarını

değiştirmeleri için süre tanıdı. Ancak tutuklular bu tehdide boyun eğmediler. Ne pahasına olursa olsun direneceklerini belirttiler. Durum cezaevi yönetimince İstanbul Sıkıyönetim komutanlığına bildirildi.

Komutanlık böyle bir av bekliyormuşcasına: "neye mal olursa olsun istenilen tutuklu alınacaktır" emrini verdi..

Emir üzerine özel timler gaz ve sis bombalarıyla koşullara saldırdılar. Gaz bombalarının etkisiyle ^{he} men bütün tutuklular baygınlık geçirdi. Tutuklular dan Şerif Yazar ve Hakan Mermeroğlu olay yerinde ^{durum} öldüler. İçeri giren jandarmalar ise baygın ^{durum} daki tutukluları dipçikten geçiriyorlardı..

Olay, ziyaret gününe rasladığı için, askerlerle ziyaretçiler arasında da olaylar çıktı. Ziyarete gelen tutukluların ziyaretin ertelendiği söylendiğinde, cezaevinden dumanların yükseldiğini gören ziyaretçiler dağılmayarak, topluca cezaevine yürüdüler. Askerler silahlarını halkın üzerine doğru doğrultarak "daha fazla yaklaşsanız ateş ederiz" diyerek durdurdular. Bu arada yaşlı bir kadın "çocuklarımızı yakıyorlar..." diye bağırınca dipçiklenerek kanlar içinde yere serildi. Kadını yerden kaldırmaya çalışan bir subay ziyaretçiler tarafında kovuldu. Ziyaretçilere cezaevinde yüselen dumanın tutukluların yakmış oldukları çarşaflardan çıktığını söylüyorlardı.. Oysa biraz önce cezaevi bombalı saldırıya uğramıştı. Ziyaretçiler cezaevi yöneticileriyle görüşmek için o gün akşama kadar ayrıldılar. Görüşmelerine izin verilmediği için çeşitli protestolarda bulunarak dağıldılar.

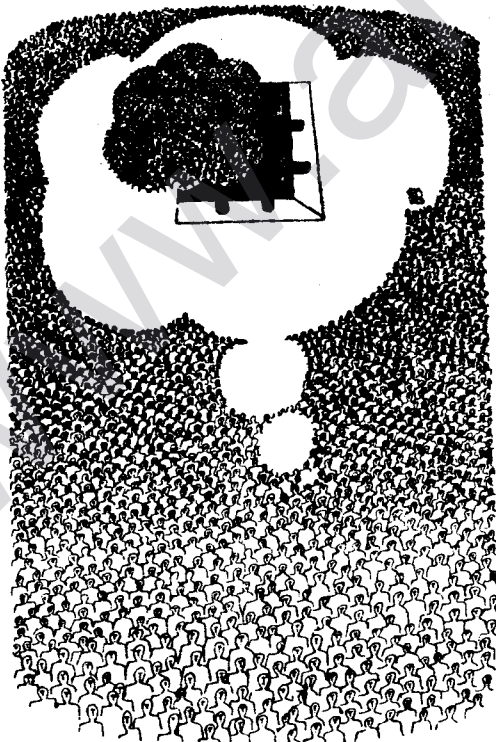

KAHRAMAN MARAŞ CEZAEVİ'NDEKİ DURUM:

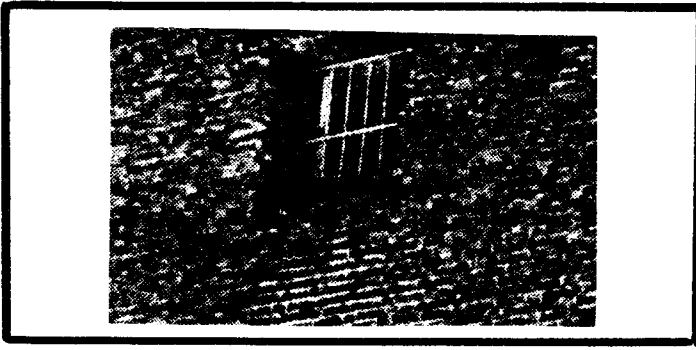
Çeşitli suçlarda 800'ü aşkın tutuklunun bulunduğu cezaevindeki "yaşam koşulları tam bir esir kampını andırıyor. Her türlü zorbalığın, yolsuzluğun ve insanlık dışı uygulamaların sergilendiği bu cezaevindeki durumun tutuklular şöyle dile getiriyor:

"Cezaevinin kapasitesi 200 kişiliktir. Şu anda ise 800'ü aşkın tutuklu üst üste yatmak suretiyle barındırılmaktadır.. Tuvalete gitmek için pislik içinde yarım saate yakın bir süre sıra beklemek zorundayız. Koğuşlarda bit, pire ve her türlü haşarata rastlanmak mümkün. Havasızlıktan ve pislikten dolayı 1,4,7 ve 8.ci koğuşlarda "yaşanmaz" diye doktor raporu olmasına rağmen koğuşlar kapasitelerinin üstünde insanla doldurulmuştur.. verilen yemekler vitaminsizlik bir yana kokudan ve pislikten yenecek gibi deyildir. Ölmek için yemek zorunda olduğundan, zorlanarak yiyoruz. Kantinden alınan yiyecekler için ödediğimiz para fahiştir. Dışarıdaki fiatların en az iki-üç mislidir. ayrıca cezaevinde her türlü hastalık mevcuttur. 1981 yılında cezaevimizde hastalıktan dolayı üç kişi öldü. Bulaşıcı hastalıkların her gün baş göstermesi ve bir çok kişinin ölümüne sebep olması an meselesidir. Bu nedenle tüm tutuklular hayati tehlike içindedirler....."

Kahraman maraş cezaevi'de görüldüğü gibi diğer cezaevlerindeki uygulamaların aynısına maruz kalmış, tutukluların can ve namus emniyetleri tehlikededir. Hapishane yönetimi "esir" addettiği 800'ü aşkın tutukluyu yaşamı zehir etmek için elinden gelen baskı ve işkenceyi yapmakta ve bunu yaparken de bübir haz duymaktadır.

SÖMÜRGE KÜRDİSTAN'DA BİR ESİR KAMPI: DİYARBEKİR CEZAEVİ,

Cezaevindeki uygulamalara geçmeden evvel tutuklu ve hükümlülerle zaman zaman karşılaşan kişilerin gözlemlerine deyinmekte yarar var: Duruşmalara katılan bir avukat mahkemelerdeki uygulamayı ve sanıkların durumunu şöyle anlatıyor:

"...Davasına katıldığım sanıklar,hemenhemen her duruşmaya çıktıklarında kendilerine soruşturmada nasıl baskı yapıldığını, nasıl dayaklandıklarını kendilerine uygulanan işkenceyi tüm ayrıntıları ile mahkemede anlatırlardı.Duruşmaya çıkan yargıçlar,savcılar,sanıkların bu konular üzerine eyilmelerine karşı çıkar, kendilerini sust mayaya çalışırlardı. Belirtilenler tutanağa geçirilmazdi.Israr halinde "Soruşturmada ifademiz tesbit edilirken maddi ve manevi baskı yapıldı" biçiminde bir belirleme ile iktifa edilirdi.Sanık vekili olarak belirtilenlerin olduğu gibi tutanağa geçirilmesi, gereken mercilere suç duyurusunun yapılması yolundaki taleplerimizde tartışma konusu yapılır ve tepki ile karşılanırdı.."

Avukat arkadaş konuşmasını sürdürerek "... yazıhaneme,hergün, davasına girdiğim yüzlerce tutuklu yakını gelir herbirinin birinci derecedeki korkusu çocuklarının yaşayıp yaşamadığıdır.. onları kurtarmamı isterler... ziyaret sonraları onların ızdıraplarına,. bırakın bir avukat olarak cevap vermeyi, insan olarak bile cevap varmek mümkün deyil. oğlunu ziyarete giden ve fakat tek kelime dahi Türkçe bilmeyen yaşlı bir Ana,bana, Kürtçe aynen şunları anlattı:

'Oğlumu görmeye gittim ancak Türkçe bilmediğim için görüşemezsin dediler. Yalvardım! Bir göreyim, konuşmuyacağım, Sadece bakacağım dedim. Beni görüşme hücrelerine aldılar. Biraz sonra oğlumu getirdiler. Yürüyemez durumda ve halsiz bir biçimde bana anlamadığım bir şeyler söyledi. benim konuşmamı bekledi. bende Kürtçe hal ve hatırını sordum. Önce cevaplamadı, ancak beni ızdırap içinde görerek ikinci soruma Kürtçe cevap vermek zorunda kaldı. oğlum Kürtçe konuşunca yanındaki askerler birden bire oğluma saldırdılar,ve onu korkunç bir biçimde, gözlerimin önünde dövmeye başladılar. buna karşı çıktığım için, kollarımdan tutup yerde sürüklererek dışarı attılar.."

SORUŞTURMADA İŞKENCE

Bu anlattıklarımız dışarıda izlenen olaylardı. ya soruşturmada neler yapılıyor? Küçük soruşturma odasına üst-üste doldurulmuş,gözleri bağlı, savunmasız insanlara nasıl davranılıyor? Soruşturmada günlerce işkenceye maruz kalmış bir yurtsever şunları aktarıyor:

"...Doğrudan işkence hücrelerine rim bağlıydı.Fakat içeride onlarca insanın olduğunu tahmin ettim.Oturduğum yere gelinceye kadar bir kaç kişiye dokunarak geçtim.İçerisi tanımlamıyacağım derecede pis kokuyordu.Bir müdet sonra bir işkenceci konuşmaya başladı:

"Biz işkenceciyiz.Biz işkence için eğitildik.. Bütün olayların suçlularını bulacağız.Bunun için para veriyorlar bize. Amerika'da bize para veriyor, Kenan Paşada,güvenlik Konseyin uyeleride,Hakimlerde,Savcılarda biliyor işkence yapıldığını. İşkence Cennet mahsulüdür.Boşuna dememişler; dayak cennette çıkmadır.Biz konuşmayı düzenlenen belgeleri imzalamayanları öldürme emrinide almışızdır..Bunuda bilirsiniz ha..Biz işkenceyi vatan için yapıyoruz.Moskof çocuklarını s....mek bizim görevimiz. S...ceyiz, s...ceyiz."

Gözlerim bağlı olarak tuvalete götürdüler.iki teneke kadar sıcak su ve bir yığınde özel hazırlanmış göz bağı bıraktılar.Bunları temiz yıkıyacaksın dediler.Gözbağları irin kokuyordu.Leş gibi idi.Kayış gibi olmuştu kirden,mumlanmışlardı.Yüzlerce gözbağını yıkadım durdum.."

"İşkence altında ondördüncü günümdü.İşkence için sıra bekleyen bizlerin yanına sorguda bir kişi getirdiler.Yanında da bir kaç işkenceci sorgucu girer girmez içerde sürdürdüler dayaklamayı..Ne işkence yerde bulunan pisliği gelene yalatıyorlardı.

"Yala oruspu çocuğu yala..Yumruklar,tekmeler bizleride ziyaret etti.Bu zulüm devam ederken,işkencecilerin elindeki radyodan haberler okunmaya başlandı.Tesadüf bu ya sayın Evren'in işkenceyle ilgili beyanatı veriliyordu:"İşkence idiaları var.Bizden evelki dönemde de vardı.Biz işkenceyi yasakladık.Münferit bazı olaylar olmuştur.Polislerin bazı kereler işkence yaptığı bizlere duyurulmuştur.Bunun üzerinede gidilecek.İntikal eden olaylarla ilgili soruşturmaları bağımsız mahkemeler götürüyor.."

Haber üzerine "akbabalar"kahkahayla gülüyor, yer yalatma işini,sıra dayasını daha bir zevkle sürdürüyorlardı.Evren'in demecine nasıl inana biliriz? Soruşturma hücrelerinde binlerce devrimci inim inim inlerken bu iki yüzlülüğe Basın-yayın,radyo,televizyonla kamu oyunu yalanlarıyla uyutuklarını zannediyorlar..İşte sahtekarlıklarına inen bir şamar:

" Elektrik şoku tüm vücuduma nufuz ediyor.."
"...İşkence hücrelerinden soruşturma odasına götürüldüm.Ellerimi ve ayaklarımı sandalyaya bağladılar.Bir alet getirildi.Belliki elektrik verilecekti,

Kablolardan birini dudağıma, diğeri penisime bağladılar. Yazdıkları tutanağı imzalamam için dayattılar. İsteklerini yerine getirmedim. Bunun üzerine bana elektrik verdiler. Bütün vücudum titremeye başladı, korkunç bir acı duydum. Sonradan arkadaşların söylediğine göre bağırtılarım işkence hücrelerine kadar gidiyormuş. Daha sonra, önce ellerimden, sonra ayaklarımdan beni tavana astılar. Bu halde bana elektrik şoku verdiler. Çok şiddetli bir ızdırap duyuyordum. Bayılmışım...."

Tüm bu uygulamalara karşın hala "İşkence yok. Bunlar münferit olaylardır. Gerekeni yapıyoruz..." demek iki yüzlülük, yalancılık deyilde nedir? Soruşturma hücrelerinde yapılan işkencelerle ilgili örneklerden bir kaçıdır bunlar. Buna yüzlerce, binlerce işkence türü eklemek mümkündür.

ESİR KAMPINDA UYGULAMALAR

Militarist-Brokratik-Diktatörlük Devrimci-Demokrat muhalafet odaklarını en seçkin unsurlarını, militanlarını susturmak ve etkisiz hale getirmek için özel planlarla yeni yeni cezaevleri yapıyor. En ufak çapta el tezgahı dahi bulunmayan yerleşim birimlerine milyonluk cezaevleri inşa ediyor. sendikaları dernekleri, folklor ocaklarını kapatıyor, yerlerine zindanlar işkence evleri kuruyor. Fabrikalardan kovulan işçilerin, ekme kavgası ve aile fertlerinin, sömürüye baş kaldıran Sosyalist-Demokrat ve yurtsever insanların kontrol altında tutulabileceği"

"kaleler" yaptırıyorlar.

İzlediği sömürge politikasıyla barbarca eylemler sürdüren sömürgeciler, ülkemiz Kürdistan'da da bu yeni ceza evi politikasını tüm yönleriyle amaçlarına uygun bir biçimde sürdürmektedir. İşte Diyarbakir özelcezaevi. Gerek inşa, gerekse yer ve konum bakımında izlenen politikaya tıpa-tıp uygun bir şekilde inşa edilmiş bir işkencehanedir. Burada halen ALTI BIN^{tutuklu} bulunmaktadır. Hücreleriyle, özel işkence yerleriyle, koğuşlarıyla kötü yaşam koşullarıyla, alınan güvenlik çemberiyle, araç ve gereçleriyle tam bir esir kampıdır.

Aylarca süren polis soruşturması ve soruşturma timlerinin özel olarak uyguladıkları işkenceler sırasında kişide geçicide olsa hapishaneye gönderilme arzusu duyma bir kurtuluş olgusu olarak oluşur, orada koğuşta kalacak bir çok insanla beraber olacak, sık sık işkence odasına götürülmeyecek, gözlerindeki bağ çıkarılacak, etrafındakilerle konuşabilecek, doğru dürüst yemek yiyecek, su içecek ziyaretçisi gelecek, avukatıyla görüşebilecektir. Bütün bunlar Diyarbakir'deki özel esir kampı için geçerli deyildir. Çünkü sömürgeciler buradaki tutukluları toptan imha edebilmek için eşi benzeri olmayan bir uygulama içindedirler. Bu uygulamaların örneklerini sınırlıda olsa vermeye çalışacağız.

Hapishanenin işkencehanelerden pek farklı olmadığı bu süreçten geçmiş biri şöyle anlatıyor:

"....Hapishanenin hücrelerindeyim. Hücremden alınarak ikinci katın onuncu hücrelerine indirildim. Bu hücre ikinci katın "banyolu" olarak isimlendirilen içi boklu-su dolu hücreydi. Burada beni soydurdular ve ikinci defa banyo yaptırıldılar. su lağım suyuydu. Boklar üzerinde yüzüyordu. banyodan çıkardılar çırıl çıplak vücuduma beş-altı sopa indirdiler. Hava iyice soğuktu.... Beş gün içinde tam otuz iki defa boklu suda banyo yaptırıldım.. En son geyecek hiç bir şeyim kalmamıştı. Pantolonumu kilotsuz geymişim. gömlekli ve ceketliydim. Pijamalarım, eşofmanlarım ve diğer çamaşırlarım tamamen boklu ve ıslaktılar. Bir defasında suya girmemek için direnmişim.. O zaman üzerimde sadece ceketim yoktu. Pantolonluydum. öylece itilerek ve bastırılarak boklu suya sokuldum. Bu durumda üzerime çok soğuk olan su du. Bana bu işlemi yaptıklarında, cezaevinin doktoru

As teğmen ve yüzbaşıda birfiil hazırıldılar. Yüzbaşı beni askerlerin suya sokuşlarına ve dayaklamalarına kah kahayla gülüyordu. Doktor asteğmen gülmüyordu.... Ancak, üzülüyordu!" diyerek yapılan insanlık dışı uygulamaları sergiliyor. Ve tüm bu işkencelere, "banyo"lara maruz kalmış bir insan olarak hala yaşamakta olduğuna kendisinin bile hayret ettiğini söylemeden duramıyordu.

Hapishanede tutuklu ve hükümlülerin "zinde" "sağlıklı" kişiler olmaları için yaptırıldığı ileri sürülen "eğitim"de bir işkence metodudur:

Atmış yaşlarında bir tutuklunun anlattıkları şunlar:

"Hücrede kaldığım sıra-ki kalma sürem dört ay yirmi gündü-zarfında üç kere havalandırmaya çıkarıldım. Ayrıca özel eğitim günleride oldu. eğitim: Süründürme, yatırıp kaldırma, uygun adım yürüme idi. Ayrıca toplu olarak özel eğitim yaptırılıyordu... Beşer kişilik sıralar halinde havalandırma alanında yirmi dakika kadar yürütüldük. Aniden "koğuş dur! komutu verildi. İstikamet sağınız, dağılın marş, marş! Koştuk. 'yat' komutuyla yattık. Yatar yatmaz 'sürün' komutu geldi. Aramızda askerlerin copları kalça ve sırtlarımıza iniyordu. Düzgün sürünene de sürünmüyene de.... 'Kalk', 'yat', 'sürün'.. Bu durum bir saat sürdü. yanımdaki arkadaş fenalık geçirdi. Nefes alamıyordu. Benim gibi yaşlı ve astımlıydı. Herkes nefes nefeseydi. ayağa kaldırıldık. "herkes sağ eliyle sol kulağını tutsun. Sol elinizi, sağ elin yaptığı boşlutan sokun.. İşaret parmağınız yere degecek şekilde yere eğilin, etrafınızda dönün." Dönmeye başladık..

Bu dönüş bir dakika sürdü. " İstikamet sağınız dağılın.." komutuyla doğruldum; yürüyemedim, düştüm. öylece kalmışım. Kendime geldiğimde benim gibi yatanların,düşenlerin olduğunu, bazılarının istifra ettiğini(Kustuğunu) gördüm. Biridiferyat içinde karnını tutmuş yerde kıvranıyordu.Herhalde boşluğuna vurmuşlardı. O ara çevre pencerelerde yüzbaşı,cezaevi müdürü binbaşı, asteğmenler, birkaç (gravatlı ve saçlı) bizi seyrediyor gülüyorlardı... bunlar kısa süre içinde olanlar.. eğitime devam... sırada kaz yürüyüşü, köpek yürüyüşü, kurbağa yürüyüşü, tek ayak üstünde sıçrama, küfür, cop, tekme, sırta binme var...tekmeye, küfüre, cop'a rağmen yürüyemiyordum, tekrar düştüm...bizim işimiz tamamdı sıra ikinci, birinci, dördüncü kattaydı..." diye anlatımına devam ederken sanki o günleri yaşıyor, dayaklanıyor gibi tedirgindi. Anlatımlarına devam ediyor:

"Dördüncü kat çok karabalıktı. hücrelerde üst üste kalıyorlardı. sabah, öğlen, akşam sudan bahanelerle olsa dayaksız bırakılmıyorlardı. Ayrıca birde"infaz mangası" vardı."infaz mangası hazırol" komutuyla, işkenceden dayak atmaktan zevk alan erler, ellerinde sopalar, cölar vezincirlerle katlara dalarlar,hücre içinde veya dışarı çıkardıklarını iyice döverler. Dördüncü kat direniyor, açlık grevine gidiyor, ölüm orucu tutuyordu. Bu nedenle her gün bir iki kez mutlaka bu uygulama yapılıyordu... Bunun ötesinde en alt katta özel yapılmış dar ağacı gibi sallandırma aletleri vardır. Katlardan seçilenler buraya indirilir, el ve ayaklarından sallandırılır, diyerek içinden geçtiği baskı ve zulmu, gördüğü, şahit olduğu insanlık dışı olayları gözler önüne seriyordu.

BİR DEVRİMCİ BİLİNÇLİCE NASIL KATLEDİLDİ

Olayı yaşayan bir tutuklu şöyle anlatıyor: "....Gardiyan..Gardiyan..Gardiyan bayılan var. kimse cevap vermiyordu. Aynı çağrı uzun süre devam etti bütün katlardan duyuluyordu. bütün katlardan bağırlıyordu. Hasta dördüncü kattaydı rahatsızlanana cin ali (Ali Ereğ'ti) . O gece -zamanımı bilmiyorum- revire götürüldü. İki gün sonra tekrar hücrelerine getirildi. kendisinin tedavi altına alınması,serumla beslenmesi gerekirken bol miktarda yemek yedirilmiş. Revir den sonra sancıları dahada arttı. Karnı insan beyninin alamayacağı şekilde şişmiş. Her gün feryatlarını duyardım. Alındığı gece uyanıktım. Geç vakit. lere kadar bütün hapishane bağırtılarını dinledik. ... Bir ara bağırma durdu. sabaha kadar hiç duyulmadı. Sabah gelip gidenler arttı. Ali'yi battaniye içinde alıp götürdüler. Tahliye olduğumda öldüğünü öğrendim..."

Diyarbakir cezaevinde tüm tutuklular angaryaya tabidir. Bir yurtsever bu konuyla ilgili olarak şunları anlattı:

"....Her ay bir iki hizmete götürülüyordum. tahta taşıma,kum taşıma,taş taşıma, tuğla taşıma işlerini yaptım.Bir gün yine temizlik işlerine götürüldüm. Yüzbaşı bizi çalıştıran gardiyanlara:Mademki çalıştırıyorsunuz', bulaşıkları yıkattıktan sonra kendilerine çay içirin, misafirperverlik yapın" dedi. Askerler güldü. Yemek masalarını sildik. Salonu süpürdük. Önce karavanaları yıkadık. Tabak ve kaşık lara başladık. Birimiz kabalarını alıyor, birimiz yıkıyor, birimiz kuruluyorduk. Yüzbaşının ne demek istediğini anlamıştım. Yanımızda askerler olduğu için arkadaşlara bir şey diyemiyordum. Bu nedenle arkadaşta tabakları iki kere durula diyordum. Arkadaş ısrarına rağmen boşver bir defa yeter diyordu. acele ederek ilk suyu hemen lavaboya döktüm. Karavanaya yeni su doldurdum. Hiç olmazsa deterjanını bir bölümü ile, bulaşık suyunun çok kirli kısmı gitmiş oldu. Arkadaş durulama işi bitirir bitirmez önündeki karavanaya uzandım. Askerin bırak demesiyle geri çekildim. Asker masanın üzerindeki bardağı aldı ve bulaşık suyuna daldırdı. Sıra ile ve itiraz olmadan müzde birer bardak "çayı" içtik. Üç gün üst üst'e bazen bir bazen ikişer bardak"çay" içtik.

Aynı tutuklu Hücre anılarını ise şöyle anlatıyordu:

"....Hücrelerde (Hazırlık hücrelerinde) 65 kişi vardı. Onbaşı gardiyana 65 ekme getirin demişti. Sayımlarda son sayı 65'ti bir hafta kaldı bu kez hücrede. Kaldığım süre içinde 65 kişinin dayaklanmasını izledim, yaşadım. Onların yere yıkılışlarını,bayıllıklarını gördüm. Bağırtılarını, sızlamalarını dinledim. Dövme işi artık hücrelerde yapılmıyordu. Alt katın meydanına, salona çıkarılıyor ve herkesin önünde adam bayıltılınca kadar dövülüyordu. Bahisli yapılıyordu bütün bunlar. Bayılan, yere yıkılıp ta kalkamayanların üzerine su dökülüyor ve bir süre beton üzerinde tutuluyorlardı."

"Veysel Kaya mahkemede suçsuz bulunmuş ve beraat etmişti. Ancak, mahkeme kararından sonra kişi hemen serbest bırakılmıyordu, en az ON gün bekletiliyor. Cezaevi'nin yasaıdır. Tahliye olanlar diğerlerine nazaran daha fazla dövülüyor, daha fazla hakarete uğruyordu. Eğitim sırasında Veysel'de diğerleri gibi disipline uyuyor, denilenleri yapıyor, fakat bu yetmiyor. Vesel bir başka türlü hakkını almalı. Çünkü tahliye oldu. Dışarıya böyle elini kolunu sallaya sallaya çıkmamalı. Gardiyan Veysel'i sıradan çıkarıyor ve tokatlıyor. Veysel bir şey yapmadığını söyleyince daha fazla hakaret ediliyor. Orduya hakaret ettiği gerekçesi ile hücreye atılıyor.Hücreye gelişimin ikinci günüydü.Veysel çıplak soyundurulmuş,aşağı kata indirildi.Hücreden seyrediyorum. Kollarının arasına bir ağaçsopa geçirdiler ve ellerini önden bağladılar.

DURUŞMALAR VE DURUŞMALARA GÖTÜRÜLÜŞ

"... Ertesi gün duruşmamız vardı. Akşamdan, gece 02'de kalkmamız, hazırlanmamız söylendi. Saat 02,30'da gardiyanlar geldi. Tüm tutuklular ceza evi salonuna indirildik. Ellerimiz arkadan kelepçelendi. Yoklama sonrası 20'şer kişilik gruplar halinde birbirimize zincirlerle bağlandık. Zincirler kollarımızın altından sırtımıza dolandırılıyor ve kenetlendikten sonra diyer kişiye aynı şekilde geçiriliyordu. Bu işlemden sonra 40 kişi bir arabaya bindirildik. Arabada her kes ayakta duruyor, başımızda gardiyanlar bulunuyordu. Konuşmak, sağa-sola bakmak mümkün deyildi. Hücredekiler ayrı, kuğuştakiler ayrı arabalara bindirildik. Başını kaldıranın kafasına vuruyorlardı. Arabanın sarsıntısıyla yere yıkılan ciddi biçimde dayaklanıyordu. Zincirli olduğumuz için, dengemizi koruyamıyorduk. Bu nedenle hepimiz dayaklandık. Mahkemenin önünde indirilerek duruşma salonuna alındık. Sıra ile oturtulduk, kelepçelerimiz çözülmedi. Oturduğumuzda zincirler çözüldü. Her sıranın yanına, önüne yanyana askerler sıralanmıştı. İleri bakmak, yana bakmak, konuşmak yasaktı. Ağzını açan dayak yiyordu. Hafif kıpırdanan dayaklanıyordu. Gece yemek yememiştik. Sabahleyin iki'de götürdüler kahvaltıda vermediler. Su içmek bile yasaktı. Saat 09'da mahkeme heyeti geldi. Yoklamadan sonra hüviyet tesbitine geçildi. Bunun üzerine konuşamayacağımızı, bu hususta sorulara cevap veremeyeceğimizi ancak cezaevinde bize ve diğer arkadaşlara uygulanan baskının kalkması ve gereken tedbirin alınması halinde konuşacağımızı belirledik. Cezaevi'ndeki uygulamaları anlatmaya başlayınca, Mahkeme heyeti mudahale ederek bu davranışımızı engelledi. Biz bir kısım arkadaşların ölüm orucunda olduğunu, diğerlerinin aç ve susuz ve hasta olduklarını ısrarla belirlemeye çalıştık. Bir kısım arkadaşlar, bacaklarını, omuzlarını açarak yollarını ve darp yerlerini ve morartıları gösterdiler. adamların aldıkları yoktu." Bizi ilgilendirmez, komutanlığın işidir, idare ile çözersiniz" diyorlardı. Buna karşı çıkan arkadaşların bir kısmı mahkeme salonundan atıldılar. Heyet duruşmaya ara verdi. Bizler vaziyetimizi bozmadan aç ve susuz iki saat salonunda bekletildik. Uzun süre aynı vaziyette durmaktan rahatsızdık. Kıpırdananlarımız heyetin önünde kıyasıya colanıyordu. Ayrıca Mahkeme başkanının işareti üzerinden dayaklanan vardı. Arkamıza dönemediğimiz için dinleyici gelip gelmediğini bilmiyoruz. Basın masasında bir kaç kişi oturuyordu. TV ekrani bide gelmişti. Duruşmadan sonra tekrar zincirledik. Aynı biçimde arabalara bindirildik. Arabalarda bizleri vurmaya başladılar.

Cezaevine getirildik. zincirli olduğumuz halde, cezaevindeki uygulamaları kısmende olsa açıkladığımız için iyice dövüldük. Bir kısmımızı boklu suya sokarak dövmelerini sürdürdüler....."

Duruşmadan dönen tutukluları merdiveni gören hücrelerinde izleyen bir tutukluda şunları anlatıyor-

"...(Yedi aylık süreden bir gün yada bir an; Yüzlercesinden..Sadece biri) saat 17 cezaevi salonunda görüldüler yükselmeye başladı. Gardiyanların bağırtiları ve koşuşmalar...cop sesleri ve zincir şıkırdıkları...Bizim bulunduğumuz kattan mahkemeye gidenler, konuşarak hücremin önünden geçtiler. İkinci kattakilerinde döndüğü ayak seslerinden anlaşıyordu. Hücremin penceresinden merdivenleri gözlüyorum. Dördüncü kata çıkan merdivenleri görebiliyorum. Dördüncü kattan mahkemeye götürülen tutuklular gelmediler. Ama aşağılardan dayaklama sesleri, küfürler, bağırtilar geliyordu. Bir şeyler olduğu muhakkaktı. Aradan yarım saat kadar geçti. Beş altı kişinin merdivenleri tırmandığını gördüm. Arkalarında askerler ellerindeki zincirlerle onları vuruyorlardı. Merdivenin ikinci basamağında önde giden tökezledi, döştü. Diğerleri merdiveni aşamadı. Altı-yedi asker arkalarında bitiverdi. Vurduklarını döşürüyorlardı. "Cezaevinde işkence var, baskı var, dersiniz öylemi? ", "Alın size baskı, alın size işkence...Orospu çocukları.." Yerden kalkan merdivene doğru yöneliyordu hızla. Ancak arkadan yediği zincirlerle, tekrar tökezleniyor, yere düşüyor. Susuzluktan iyice kararmış, zayıflanmış bu genç insanların bu darbelerden kendilerini kurtarma olanakları yoktu. Dünyanın hiç bir yerinde görülmemiş bu canavarca saldırı ve darbelerden yere döşen birkaç tutuklu kalkamaz oldu. Bunun üzerine dayaklama bırakıldı. Bu sahne yarım saat kadar sürdü. Yerinde kalkabilenler arkadaşlarının kollarına girerek merdivenleri tırmanmaya başladılar... Aradan yirmi dakika kadar bir zaman geçti. Bu getirilenler, yürüyemez durumdaydılar. Askerler kollarından tutmuş sürüklüyorlardı. Erlerin davranışları yaptıkları işten rahatsız olmadıkları, bizzat zevk aldıkları anlaşılıyordu. Ayakta duramayan, bir deri bir kemik kalmış bu insanlara hala tekme atıyor, küfür ediyorlardı. Üstleri başları ıslaktı. Yağmura tutulmuş horoz gibiydiler. Merdiven koltuğuna tutunarak ağır ağır çıkıyorlardı. Askerlerin cop ve zincirlerine rağmen takatları daha hızlı hareket etmelerini engelliyordu..." Tüm bu anlatılanlar uygulamaların sadece bir kaç yönünü veriyor. daha nice işkence yöntemleri, zorbalıklar, ahlak dışı uygulamalar var.

"NASIL TÜRK OLUNUR" UYGULAMASI

Bu uygulamayı da bir başka tutuklunun anlatımlarından öğrenelim.

"...Tüm tutuklular,türküm diyecekler.her gün 'türklük andı'nı okuyacaklar.Her gelen askerin önünde esas duruşa geçecekler.Yemek duasına katılacaklar,kendileride gerektiğinde bu duayı yaptıracaklar.Türk ırkının üstünlüğünü vurgulayan,özü ve biçimi ile ırkçılık kokan marşları ezberleyip söyliyecekler eğitim denen, sadece yat kalk ve süpürmekten ibaret ve saatlerce uygun adım yürüyüş yapmaktan öteye geçmeyen eziyet..''ne mutlu türküm diyene'' ''her türk asker doğar'', ''bir türk dünyaya bedeldir''

''en büyük türk atatürk'', ''her şey vatan için'' sloganları istendiğinde söylenecek ve bunlar yazılıp hücreye asılacak.Sen kimsin,nesin? Suali sorulduğunda:''türküm ve müslümanım''cevabını verecek sın.....''

Diyarbakır özel Askeri cezaevi aslında Kürdistan'da kurulmuş bir esir kampıdır.Tutuklu,sanık ve zanlı olarak adlandırdıkları kişilerde birer esir,birer dirler.Yargılamalar ise biçimseldir.Yakalanan unsurların cezaları, kendilerine uygulanacak tavr ilk andan itibaren belirgindir. Yargılama adı altında yapılan uygulama,dünya kamuoyuna karşı bir yutturmacadan öteye bir anlam taşımamaktadır.Tutukluların imhası mahkeme kararları beklenmeksizin yapılmaktadır. Ölüm olayları hapisane ve sorgulamalarda görevli kişilerin''infaz''eylemleridir.Katledilen devrimcilerin öldürülme olayına çeşitli süsler,düzmece tezgahlar hazırlayarak''infaz''eylemini gizlemeye çalışıyorlar.İntihar süsü gibi komik yutturmacalarla zevahiri kurtarmaya çalışıyorlar.Türkiye ve dünya kamouyuna utanmazca, hayasızca yalan söylüyorlar.Gerek ölüm olayları ve gerekse işkence eylemleri doktor'undan yargıcına kadar her görevli tarafından bilinmesine rağmen hiç bir mudahalede bulunulmaması uyguladıkları sömürge politikasının açıkça ortaya koymaktadır.

Kürdistan'da kurulmuş ikinci bir esir kampıda KIZILTEPE TUGAYI'dır.Diyarbakırda uygulanan insanlıkdışı eylemlerin tümü, belli bir program dahilinde buradada uygulanmaktadır. Özellikle toplu katliam uygulamaları burada daha yaygındır. cezaevi olarak kullanılan yerin zemin katı işkenceler sonucu öldürülmüş onlarca devrici ve yurtseverin mezarlığı haline getirilmiştir.Bölgenin sınıra yakın olması işkencecilerin tezgahlarını daha kolay oluşturmalarına imkan vermektedir.

Şöyleki, işkence sonucu ölen unsurlar dağa,sınıra götürülmekte ve sanki çatışma sonucu ölü olarak yakalanmış gibi duyurulmaktadır. Çatışmalarda öldüğü iddia edilen devrimcilerin yüzde sekseni ce sonucu öldürülmüştür. Daha önce yakalandıkları ailelerince bilinen kişilerin ölümü ise ''intihar'' , ''doğal hastalık'' olarak bildirilmektedir.

ŞUBAT 1982- KATLIAM- 1: Sömürgecilerin eli kanlı cellatları şubat ayı ortasında üç militanı kurşuna dizdi. Deve geçiti işkence üssünün lağım kanallarına atılarak gizlenen cesetler ailelerine bile gösterilmedi. Bu eyleme karşı durmaya çalışan onlarca militan ise işkence sonucu hastanelik edildiler.

MART 1982 - KATLIAM - II : 21 Mart'ta Nevrozu kutlamak isteyen militanlar, topluca kurşun yağmuru tutuldular. Otuzun üzerinde militan ağır şekilde yaralandı. İki kişi ise boğulmak suretiyle dü. Bu şekilde öldürülenlerden Mazlum DOĞAN ve Önder DEMİRKOL 'un cesetleri ailelerine teslim edildi. Sıkıyönetim savcısıyla görüşen Mazlum Doğan'ın ailesine savcı "sizin oğlunuz zaten idamla yargılanıyordu ha şimdi ölmüş, ha bir yıl sonra ne fark eder" cevabını vermiştir. Bu olayda gerek savcıların gerekse mahkeme heyetlerinin işkencele direkt ilişkili olduklarını açıkça göstermektedir.

MAYIS -1982-KATLIAM-III : Mayıs ayının ilk haftasında tezgahlanan üçüncü katliamda ise,beş yurtsever yakılarak öldürüldü. İsimleri tesbit edilen üç kişi şunlardır: Ferhan Türk, Ferhan Kurtay ve Mehmet Zengin.

Bunlar şimdiye kadar bizcesbit edilen ve doğrulukları inkar götürmeyen olaylardır. Bunun yanında özellikle Kızıltepe'de kırkı aşkın yurtseverin öldürüldüğü açık olmasına rağmen öldürülenlerin kimlikleri görüşmelerin nedeniyle

öğre nilememiştir.

kısıtlanması

Özellikle Kürdistan'da Sömürgecilerin cezaevleri politikaları "Türküm" demeyen, her unsurun giderek imhasını önüne koymuştur. Yasal imkanlar elverdiği müdetçe mahkemelerde idam kararları çıkarma yoluyla,yasal dayanakları olmayanlar için ise özel işkence metodları uyguluyarak ve intihar, hastalık vb..sebeplere dayandırılarak imha gündemleştirilmiştir. Toplu direnmelerde ise hiç bir dayanağa gerek duyulmaksızın toplu imha uygulanmaktadır.

Bu insâlık dışı politikasını uygularken bası,TRT gibi iletişim araçlarına sahip olmanın avantajlarını da en iyi bir şekilde kullanmakta ve kamu oyunu yalan,yalınış bilgilerle donatmaktadır. Tüm yayın organları kapatılan,yayın yapma olanaklarıyla iletişim araçlarından yoksun olan muhalefet ise dilde nin yanlış bilgilendirmesini deşifre etme,gerçekleri kamu oyuna anlatma görevini yerine getirememektedir.

**KAHROLSUN BARBARLIK
KAHROLSUN ZORBALIK**

**YAŞASIN ÖZGÜRLÜK
YAŞASIN KURTULUŞ**

Bültenimizi noktalamadan: Cezaevlerinde yatan, işkencehanelerde yaşam kavgasını veren militanların ailelerini,yakınlarını ve tüm kamu oyunu yapılan insanlık dışı uygulamaların durdurulması için girişimde bulunmaya çağırır,bu uygulamalar devam ettiği müdetçe en az ceza almış olanların dahi dışarı sağ olarak çıkma olanağından yoksun kalacakları bilinciyle hareket etmeleri gerektiğini hatırlatırız.

Bu Bültenlerle amaçladığımız Militarist-bürokratik Diktanın en azında cezaevleri ve mahkemelerde uyguladığı insanlık dışı uygulamaları kamu oyuna ulaştırmak,yalan yalınış bilgilerin yarattığı tahribatları biraz olsun ortadan kaldırmaktır. Giderek cezaevlerinde,esir kamplarında yiğitçe direnen militanların mesajlarını halklarımıza ve dünya halklarına ulaştırmanın aracı olmaktadır.

**BIMRE HOVİTİ
BIMRE ZORDESTİ**

**BIJİ AZADI
BIJİ RIZGARI**

Not: Bültenin en geniş biçimde okunmasını
sağlamanın bir görev olduğunu UNUTMA!

KAVGAYA VE DOSTLARA
DUYULAN HASRET DERİN
ZULUM, İDAM, İŞKENCE
BÜYÜYOR NAMLUDA KİN

BÜYÜYOR FIRTINALAR
KIPKIZIL KANIMIZDA
KÖLELİĞE, KORKUYA
YER YOK HAYATIMIZDA

GÜN DÖNER GİDER ELBET
VURUR DAĞLARA ŞAFAK
VE GELİR AYDINLIKLA
TÜRKÜLERİ YAŞAMAK

O ZAMAN DÜŞER GERÇEK
KOCAMAN BİR DALGAYLA
NAS'OLSA BULUŞURUZ
DOSTLARLA VE KAVGAYLA

**YÜKSELT İSYANINI EY HALK
EY BİN YILLIK ACI, DEŞİL
KANAT YARALARI**

ATEŞLE FİTİLİ EY MÜBAREK HİNÇ
VE KADİM SABRİ ORTADOĞU'NUN
PARÇALAN

PARÇALA ZİNCİRLERİNİ EY HALK

**YÜKSELT İSYANINI
YIKILSIN KÖLELİK
YIKILSIN ZULÜM**

DENGE KOMAL

Ober. Str. 42 41.Disburg 1/ West Deutchland/

/Bu BÜLTEN Avrupada Dengé Komal tarafın-
dan çoğaltılmıştır./